

IPN na Polsko-Ukraińskim Kongresie Historycznym

6.5.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

W dniach 6-8 maja 2026 r. w Baranowie Sandomierskim trwa Polsko-Ukraiński Kongres Historyczny, poświęcony pamięci Juliusza Mieroszewskiego w 120. rocznicę urodzin i 50. rocznicę śmierci. W wydarzeniu biorą udział zastępcy prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski i dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

Celem Kongresu, w którym uczestniczy około 100 badaczy z Polski i Ukrainy, jest stworzenie przestrzeni do rzeczowego dialogu naukowego, poświęconego interpretacji przeszłości, metodologii badań historycznych oraz znaczenia historii dla współczesnych relacji między społecznościami Europy Środkowo-Wschodniej.

Podczas dyskusji pt. „»Odpowiednie dać rzeczy słowo«. O terminologii” zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski podkreślił:

- Narody i państwa europejskie przyjmowały różną drogę do budowania świadomości narodowej, którą później uznawały za podwaliny swojego istnienia. Ukraina, jako kraj niepodległy, ma prawo do tworzenia własnej mitologii narodowej. Tak samo Polska ma do tego prawo. W dyskusji między naszymi narodami chodzi jednak o to, aby spotkać się w tych rozmowach i ustalić pewne rzeczy, które po pierwsze nie będą nas różnić. W XX wieku takich rzeczy jest, wbrew pozorom, całkiem sporo. Najlepsza droga do pojednania polsko-ukraińskiego to zgoda na poszukiwania i ekshumacje.

Dr hab. Karol Polejowski przypomniał, że 2 maja we Lwowie wychwalano i czczono pamięć zbrodniarzy, którzy odpowiadają za pacyfikacyjne akcje związane z mordowaniem polskiej ludności, między innymi w Hucie Pieniackiej.

- Wspaniałym gestem byłoby, gdyby Kongres tego typu gloryfikowanie zbrodniarzy potępił. Przypominam, że decyzją Międzynarodowego Trybunału Wojskowego w Norymberdze wszystkie formacje SS zostały uznane za zbrodnicze

- zaapelował.

W panelu dyskusyjnym uczestniczyli także prof. Natalija Starczenko, dr Jewhen Mahda oraz dr Łukasz Adamski.

Kongres trwa do 8 maja 2026 r. Wśród prelegentów znajdują się m.in. dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa IPN – panel „Prezentacje postępów prac ekshumacji ofiar wojen i represji na terytorium Ukrainy i Rzeczypospolitej Polskiej”, prof. dr hab. Grzegorz Motyka z Kolegium IPN – panel „II wojna światowa i jej skutki. Fakty, interpretacje, konteksty totalitaryzmu, szacunki” oraz prof. dr hab. Mirosław Szumiło z Biura Badań Historycznych IPN – panel „Historia akademicka, podręczniki szkolne i pamięć zbiorowa”.

Wydarzenie zorganizowali: Centrum Mieroszewskiego oraz Ukraiński Instytut Pamięci Narodowej.

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/241576,IPN-na-PolskoUkrainskim-Kongresie-Historycznym.html>